

V O' D à sinu Adriatico usque ad Istrum stadia sunt mille.

Quòd Germani à Gallica gente pusillum differant, feritatis abundantia, & corporum proceritate atque flauitie. In cæteris sint similes & forma & moribus: quamobrem à Romanis Germani fuerunt appellati, quod fratrem significat legitimum.

Quòd Marfi & Sicambri gentes sunt Germanicæ ad occasum sitæ. Quòd in Germaniæ tractu Hercinia sylua sit circa Sueuos nationem maximam.

Quòd populi qui Germanis septentrionales magis sunt in curribus uitam degunt & pastorem, atque ex uno loco in alium facile migrant, quia thesauros non reponunt.

Quòd Drusus Tyberij filius bellum gerens atque re bene gesta prope Rhenum oppetiit. Quòd Rhenus ab Albi fluuio distat stadiorum tribus millibus, rectà proficiscenti.

Quòd sylua Hercinia proceris arboribus frequens sit, & munitissimis in locis ingentem ambitum admittit. In medio sita regio est, quæ pulcherrime habitari potest. Nec longe ab hac distant Istri ac Rheni fontes, & lacus inter utrumque interiacens, & de Rheno effusæ paludes. Habétque lacus ipse ambitum stadiorum trecentorum. Est autem australior hic lacus quàm sint uel Istri fontes uel ipsa sylua Hercinia: ut necesse è Gallia ad syluam Herciniam proficiscenti, prius lacum hunc traicere, mox Istrum. Postea per faciliora loca montanasque planities ad Herciniam sunt accessus.

Quòd alia etiam in iisdem Sueuis sylua, Gabreta nomine, ingens iaceat: ultra quam Hercinia est, quæ & ipsa ab istis tenetur.

Quòd Cimbri appellantur Germani iuxta oceanum habitantes, hi usque ad Mæotin aliquando militiam egerunt. Ab his, qui Bosporum incolunt Cimmerici uidentur nomen traxisse, quorum etiam Homerus meminit. Nam Græci non sine solœcismo hoc nomen ita efferunt.

Quòd Cimbrorum uxoribus in militandi societate coniunctis, consequentes nonnullæ diuinationis peritæ sacerdotes adhærebant. Quibus canus capillus erat, alba uestis, lintea è carbaso subter tunicam fibulis annexa, æreis incinctæ zonis, pedes nudæ, captiuis per castra strictis occurrebant ensibus, quos humi steruentes ad æreum craterem protrahabant, uiginti amphorarum capacem. Habebant & pulpitem quo agiliter conscenso tollentes in sublime captiuum, super lebete iugulabant. Tum profuso in craterem sanguine, inde, dum stillaret uaticinium edebant. Aliæ scisso uentre intestina speculabantur, suis uictoriam acclamitantes. In ipsis uero certaminibus, extentas ad carrorum uelamina pelles tantis ictibus pulsabant ut ingenti cum horrore fragor efficeretur.

Quòd ueteres Græci Mysos & Getas qui Istrum accolunt Thraces opinati sunt. Item colonos Mysorum Thraciæ, eos qui in Asia inter Phrygas & Lydos & Troianos habitant. Et ipsi insuper Phryges Thracum genus sunt, Briges dicti, quemadmodum & Mygdones & Bebryces & Medobithyni & Bithyni & Thyni & Mariandyni. Sed hi omnes Europam deseruere prorsus, præter Mysos, quorum etiam Homerus meminit, sunt enim nonnulli è Thracibus illis & Mysis qui à carnium esu & nuptiis ob religionem abstinent, quos appellat ipse inclytos equorum

mul

IN STRABONEM.

mulsores, lactophagos, *ἄβιος*, id est cælibem & absq; mulieribus uitam ducentes. fit autem ut cum pauperes hi sint, iustissimam uitam agant. Est itaque uerisimile Zamolxin posterioribus seculis persuasisse Getis, ut Pythagoricam uitam duce-
 rent, quòd eos ad philosophiam promptos deprehendisset. Quòd Pontus qui nunc Euxinus dicitur, prius axinos, id est inhospitalis fuerit dictus, quod po-
 puli qui tum illū accolebant feri essent, & qui Tauricam colebant, hospites macra-
 resoliti essent. Quòd Scythæ omnia communia habere consueuerint, etiam
 mulieres ipsas, præter gladium solum & poculum. Cum autem sint *ἄβιοι*, iustissimi
 etiam sunt. Nam iniustitia ob pecuniæ possessionem & cōtractus fieri solet. Vete-
 res autem Scythæ erant pauperes. Testatur idem Homerus. Item Herodotus de
 Scytharum rege scribens, aduersus quem Darius Persarum rex duxit exercitum,
 & de frugalitate ipsorum ac simplicitate. Et Dromachetes rex Getarum, cum Lysi-
 machum Macedonum ducem, qui cum Alexandro quandoque militauerat ad-
 uersus se bellum gerentem uiuum cepisset, ubi suam gentisque suæ monstrasset in-
 opiam, impune dimisit, illud addens, Non inferendum fuisse bellum hominibus
 qui talem paupertatem exercebant, sed ijs utendum uitamicis. Quòd bifariam
 diuisa ea terra quæ inter Pontum Euxinum & Germanos iacet, quæ ad ortum &
 pontum Euxinum sita est, eam Getæ habitant. Ad occasum uero Daci & Dani.
 Vnde etiamnum apud Athenienses seruorū nomen frequētur. Quòd par-
 tem Istri fluij superiorem uersus fontem & usque ad Cataractas, antiqui Danu-
 bium appellabant, quæ plurima per Dacos fertur: inferiorem uero partem usque
 ad Pontum ac præter Getas uocabant Istrum. Habent autem Daci eandem lin-
 guam cum Getis. Quòd inter mare Ponticum ab Istro ad Tyram fluuium
 Getarum solitudo pertenditur, plana tota atque aquarum indiga. Quo in campo
 Darius Histaspi filius destitutus, quando traiecit Istro aduersus Scythas expedi-
 tionem suscepit, maximo in periculo fuit ne cum toto exercitu siti deleretur.
 Quòd à Peuce quæ insula est, ostijs Istri comprehensa, usque ad Tyra eru-
 ptionem stadia sunt septingenta. At ab ostio Istri quod Sacrum appellatur, & ma-
 xime australe est, usque ad id quod maxime septentrionale est ostium, stad. sunt tre-
 centa. Est autem hæc basis ipsius Peuces insulæ triangularem figuram habentis.
 Quòd Leuca insula à Peuce uersus ortum stad. quingentis distat, in pelagus
 educta, sacra Achilli. Quòd deinde Borysthenes sit flu. mox ad septentrio-
 nem & ortum Hypanis flu. à Tyra flumine, ante hos Borysthenes insula. Cate-
 rum sursum nauiganti Borysthenem ad stadia ducenta, eiusdem nominis urbs
 offertur alioqui Olbia dicta, amplum sanè emporium condidere Milesij. Inter
 Istrum fluuium & Borysthenem prima occurrit Getarum solitudo: deinde Tyra
 getæ, mox Iazyges Sarmatæ, & Basilæi appellati Scythæ. Quòd uniuersus
 aquilonaris tractus à Germania usq; ad mare Caspium, campestris est regio, quæ
 ad nostram utique cognitionem peruenerit. Quòd Roxoani circa Mæotim
 habitantes bellum gesserint aduersus Mithridatis Eupatoris duces, imperatorem
 habentes Tasiū. Quòd Borysthenes flu. ostia in intimo recessu Tamyraci
 sinus iaceant. Itemq; Borysthenes insula. At Carcinites fluuius in secessu erumpit
 sinus eodem nomine dicti. Inter hos duos sinus Tauroscythia continetur, pen-
 insulæ forma, huius pars australis rectum litus est, cursum Achillis appellant.

Quòd circa Mæotin loca præ magno frigore asinos non gignant. Est enim animal istud rigoris impatiens. Boues autem alij absque cornibus nascuntur, alij amputantur. hæc enim pars à gelu oblæditur maxime. Equi pusilli apud eos nascuntur, pecudes magnæ. Traiectus autem Bosphori è Panticapæo ad Phanagoriam plaustris deambulatur, adeo ut tota uia coenum efficiatur. Et fossiles illic sunt pisces, qui in glacie destituti lignonibus effodiuntur, præcipue Antæxi delphinis magnitudine æquales. Vitis per hyemem defoditur. Æstus per æstatem ingens est, forte quia corpora illic insueta sunt, aut quia nullæ spirant auræ, aut quia crassitudo aëris plus caloris concipit, quemadmodum in nubibus solis agunt radij.

Quòd post Borysthenis insulam ad ortum in continente nudus locus est, quem Achillis Sacrum lucum appellant: deinde Achilles cursus, & in mare porrecta Cherronesus. Est enim ad ortum fascia quædam in stadia mille producta, latitudine maxima stadiorum duum: minima, iugerum quaternum, distans à continente quæ utrinque ceruici huic adiacet, stadiis per mare sexaginta, harenosa, aquam tantum fossilem habens. In media hac, isthmi collum est circiter stadia quadraginta. Terminatur uero ad promontorium quod Tamyracen appellant, & stationem habet. Post illud sinus est Carcinites, magnitudine non modica, tendens in aquilonem ad stadia circiter duo millia, usque ad ipsum sinus recessum. Hunc sinum eodem quo promontorium nomine Tamyracen appellant. Hic istmus ille est, qui lacum putrem uocatum, à mari separatur, stadiorum quadraginta, facitque Tauricam & Scythicam appellatam Cherronesum. Alij trecentorum sexaginta stadiorum isthmi latitudinem esse dicunt. Porro Sagra lacus stadiorum quatuor esse dicitur. Est autem pars Mæotidis uersus occasum, magnoque illius ore clauditur, paludosa uehementer & uix nauiculis subtilibus nauigari potest. Nam uenti coenum facile detegunt, inde rursus opplent, adeo ut paludes ipsæ maioribus cimbis non sint peruiæ, sed illic detineantur.

Quòd Cherronesus urbs in Taurica, quæ antea proprijs legibus uiuebat, à Barbaris postmodum direpta è necessitatis adducta sit, ut Eupatorem Mithridatem præfulem sibi deligeret, aduersus Barbaros qui supra isthmum usque ad Borysthenem atque Adriam loca tenent, bella gesturum, quæ aduersus Romanos præludia parabantur. Ille igitur cum per has spes lubens exercitum in Cherronesum misisset, Scythis bellum intulit, eosque subiugauit, ac Bosphoro potitus est, ultrò accepta eius loci ditione à Pirisade qui eum tunc obtinebat. Ex eo tempore Cherronesitarum ciuitas in hunc usque diem Bosphoranis regulis est subiecta.

Quòd Post pactorum portum in Taurica, qui uersus occasum ac boream iacet, Tauricum litus sequitur à Ponto Euxino uersus austrum, longitudinem habens stadiorum mille, asperum, montanum, & aquilonibus procellosum. Sita est urbs Theodosia in Bosphoro. Cæterum in medio huius litoris promontorium est quod arietis frontem appellant, ex aduerso Paphlagoniæ & Carambidos promontorij. Inter Carambin & Arietis frontem interuallum stadiorum habet duo millia quingenta. A Theodosia Panticapæum usque Bosphoritanaurum metropolim regio tota agrum habet feracem, præcipue tritici, stadia continens quingenta triginta. Urbs Panticapæa in ore lacus Mæotidis est sita. Panticapæum autem collis est in circulum habitatus ad stadia uiginti, Milesiorum ædificium.

Quòd

I N S T R A B O N E M .

Quòd duo ostia Tanais inter se distant stadijs sexaginta, quo loco urbs est eodem nomine cum fluuio, Emporium Barbarorum maximum, post Panticapæum tamen. A Panticapæo uersus boream ad stadia uiginti sursum pergenti, Myrmecium est oppidum exiguum. Deinde Parthenium uicus stadijs à Myrmecio quadraginta, à Panticapæo uero sexaginta. Iuxta Panticapæum, fretum, id est Bosphori traiectus, stadiorum est septuaginta: à Parthenio uero, quo loco angustissimum est, stadiorum uiginti. Habet autem illic oppositum in Asia uicum, Achilleū nomine. Ex hoc loco longitudo lacus ad Tanaim urbem & insulam stadiorum est duorum millium ducentorum. Hunc numerum paulò excedit præter Asiam ad dextram partem nauigatio. Ad sinistra uero & iuxta Europam, septem millia proxime excedit, ut totius lacus ambitus stadiorum ferè sit octo millium. Huius pars quæ in Europam uergit, deserta est, quæ ad ortum, habitatur. Cæterum Taurica Cherronesus & magnitudine & figura Peloponneso est similis. Magnam eius partem usque ad isthmum scilicet ac sinum Carcinitem, Tauri colebant, gens Scythica, appellabaturque olim regio hæc uniuersa, & ferè quæ extra isthmū est usque ad Boristhenem, parua Scythia. Huius Tauricæ Cherronesi, præter montanam oram maritimam usque ad Theodosiam, reliqua pars tota campestris est & fertilis, in primis autem frumenti. Vbicunque itaque fossore forte proficissa est, triginta reddit. Hi tributum pendebant Mithridati Eupatori. Ex his locis ad Græcos cōmeatus frumentarios extitisse aiunt. Et Leuconem traditum est Atheniensibus misisse modiorum frumenti myriadas quindecim. Quādo autem qui supra eos habitant pastores sunt omnes, hi peculiariter agricolæ nominabantur.

Quòd Scythicæ & Sarmaticæ gentis peculiaris mos sit, equos castrare, ut mansuetiores ad parendum fiant. Sunt enim parui, at celeres admodum & rebelles. Quòd in Scythia aquilæ non nascantur. Inter quadrupedia belua est quam colon appellant, magnitudine inter ceruum & arietem, corpore albicante, eximia supra hos leuitatis ad cursum, naribus potans ad caput trahit complures ad dies seruans, ut per carentes aquis agros facile pabulum carpat. Huius generis uniuersa extra Danubium regio est, in medio Rheni, & Tanaidis spatio iacens, quæ ab Istro fluuio incipit, & mari Pontico terminatur.

Quòd quodam modo ad Istrum fluuium paralleli sint, Illyrici & Pæonici ac Thracij montes, iuxta unam lineam ferè iacentes, ab Adria ad Pontum usque porrectam. Huic lineæ ad septentrionem iacent, quæ inter Istrum fluuium & montes sunt sita loca. Ad austrum uero, Græcia & continentes Barbaræ nationes usque ad ipsos montes. Iuxta Pontum itaque, Æmus mons est, cæteros eius loci magnitudine altitudinēq; superans facile, mediam diuidens Thraciam. Ad Adriaticum uero, tota ferè Ardea. Media iacet Pæonia quæ & ipsa tota edita est. Ex huius lateribus, uersus Thraciam quidem Rhodope, propinquus, & sublimis admodum mons post Æmum. Altera ex parte ad septentrionem, ora Illyrica & Angariatarum regio & Dardanica. Alpes autem usq; ad Iapodas excurrunt, gentem Gallicam & Illyricam. Oera uero humillima est alpium pars, quæ ex Rhetica usq; ad Iapodas porriguntur. Inde montes rursus attolluntur, iuxta Iapodas, uocanturq; Albia. Inter Oeram & Albia iuxta lineam rectam in Istria mōtes sunt Caruanga uocati. Porrò Bebia, adhuc magis uersus ortū sunt quàm Albia, ita ut in quinto climate hi montes sint iuxta rectam ferè lineam locati, Oera, Caruanga, Albia, Bebia.

Inde montes superioris Myfiæ. Mox Aemus Thracius usque ad Pontum Euxinum. Recta itaque linea iuxta hos montes eiecta Istro ferè ex æquo adiacet.

Quòd litoris Illyrici initium Istria est, Carnis & Italiae continua. Sunt autem ab intimo sinu Adriæ usq; ad Polam urbem stadia octingenta, ac totidem Anconem usque Italiae urbem. Cæterum Istriæ circuitio tota usque ad Albios montes, stadiorum est mille trecentorum. Deinceps est Iapodum cursus, stadiorum mille.

Quòd Iapodes ad Albium montem sint siti, qui ultimus est alpium & altissimus. tendunt hinc ad Pannonas usque & Istrum, hinc ad Adriam. Sunt autem Stigmatiçi quemadmodum Thraces & Illyrici cæteri. Quòd post Iapodum nauigationem Liburnica est circuitio, stadia habens mille quingenta. Huic, insulæ adiacēt quadraginta numero. Et ante Iapodas insula iacet, Cyrectica. Ante Istros, Absyrtides insulæ sunt, quo loco Medeam Absyrtum fratrem necasse aiunt. Præterea Tragurium & Pharos ante Liburniam iacēt, insignes insulæ. Item Iassa insula. Quòd Dalmatis peculiaris mos sit, per octennium ab inquilinis tributis exigere, Et quod numismate nullo utantur, id ipsis inter eius litoris accolis rursus peculiare est, cum cæteris autem Barbaris permultis, commune.

Quòd mons Adrius mediam Dalmatiam diuidit, hinc uersus mare, illinc uersus terram. Post hunc Naro fluuius est, & ante hunc Nigra insula, quæ Corcyra dicitur, Cnidiorum colonia. Quòd multæ nationes defecerint, & indies deficiant, è Gallis quidem Boij & Scordistæ, Ex Illyrijs Autariatæ & Ardæi, & Dardanij: è Thracibus Triballi. Hoc autem tempore, ne nomen quidem Thracum aut Macedonum est. Quòd post Ardæorum & Pleræorum oram maritimam Rhizæorum sinus est, & Rhizon oppidum, deinde ad austrum Drilo fluuius, nauigationem habens aduersam, ortum uersus usque ad Dardaniam. Propinquat Macedoniae gentibus & Pæonicis ad meridiem: deinde Dyrachium urbs est, eodem nomine quo Cherronesus, Corcyreorum ædificium. Inde Apsus fluuius, ab hoc urbs Apollonia à Corinthijs ædificata. Mox Laus fluuius: deinde Baliaca urbs, & montes Ceraunij & Chaones, initium sinus Ionij, & insula Safo. Est autem propria appellatio Ionij, qua parte sinus incipit. Adriatici uero, qua interior eius sinus pars est. Hoc tempore, uniuersum eo nomine uocatur. Sunt autem è Liburnia ad Ceraunia usque per oram maritimam, stadiorum duo millia. Via à sinu Adriatico usque ad montes Ceraunios pedibus eunti, dierum est plus quàm quadraginta. Nauigatio per mare, dierum sex. Vniuersa hæc ora maritima frugum atque rerum omnium ferax est, uinetis atque arboribus optime confita. Quòd quæ supra oram illam maritimam sita est, Illyria omnis montana est & frigida ac niuibus oppleta. Et quæ ad septentrionem spectat adhuc magis, ita ut raro uitem ferat. Hæc loca Pannonij tenent, ad austrum quidem usque ad Dalmatas & Ardæos, ad septentrionem uero, usque ad Istrum fluuium. Ad ortum, Scordiscis proxima est, qua Macedonū & Thracum montes existunt.

Quòd in Autariatis insigni gente Illyrica aqua est, è uase quodam uerno tempore stillans. Hanc aquam haurientibus & dies quinque reponentibus coagulabatur & sal efficiebatur. Quòd post Scordiscorū regionem, Triballorum & Mysorum sit regio iuxta Istrum sita. Item paludes Scythiæ intra Istrum, quam minorem appellant. Quòd ab Istri ostio maxime australi, quod appellant Sacrum, uersus austrum per oram Ponti maritimam eunti ad stadia quin

IN STRABONEM.

quingenta, Ister sit oppidum exiguum, Milesiorum ædificium: deinde oppidulum aliud, Tomis, ad stadia ducenta quinquaginta. Inde urbs Callatis ad stadia ducenta octoginta, à Milesijs ædificata. In medio Apolloniæ & Callatidis spatio, Odessus est. Postea mons Aemus usque ad mare progrediens: deinde Mesembria Megarensium colonia, postmodum Anchiæ urbs, mox Apollonia. Ab Apollonia usque ad Cyaneas stadia sunt mille quingenta. In eo intervallo Thynias & Salmidessus est, litus desertum & lapidosum, importuosum, ad aquilonem late patens & apertum, longitudine stadiorum ferè septingentorum usque ad Cyaneas. Sunt autem Cyaneæ per exiguæ duæ insulæ iuxta os Ponti, altera Europæ, altera Asiæ contigua, freto disiunctæ quod latitudinem habet stadiorum, aut circiter, uiginti. Tantundem à Byzantium & Chalcedoniorum templo distant, quod est Bosphori Thracij & Ponti ipsius os angustissimum.

Quòd Thracû lingua urbs Bria appellatur. Vnde Mesembria, tanquã Mesios oppidû. Et Selymbria oppidû Selyos. Itẽ Aenos olim Poltyobria uocabatur tanquã Poltyos oppidû. Quòd Megarensibus aliquando oraculû de colonia consulentibus Deus responderit, ut urbem ex aduerso cæcorum locarent, Byzantium significans. Nam Chalcedonios appellabat cæcos, qui cum ad eum locum decem & septem annis prius appulissent, non aduerterint tanquam cæci, ut meliorem locum Byzantiû eligerent, sed Chalcedonem conderent quæ tenuior esset.

Quòd pelamis in paludibus lacus Mæotidis nascitur, inde ubi parum adoleuerit in Pontum descendit, atque ad Asiaticum litus Trapezuntem usque excurrens, ob exiguitatem non capitur. Inde ad Sinopen usque uenatio ipsius primum incipit, ubi paulatim augetur iuxta Byzantium insignem magnitudinem habet, & capitur maxime. Nam in cornu quod iuxta Byzantium est & sinuosum maris gurgitem ad occidentem conuersum ingrediens capiendum se præbet commodissime. Quòd cornu iuxta Byzantium nomen acceperit, quia mare illud cornu ceruino simile est. Habet enim sinus quosdam ramis non absimiles.

Quòd quam nunc Græci regionem habent, à Barbaris prius habitabatur, scilicet Pelops è Phrygia populum in eam partem duxit quæ ab ipso Peloponnesus nunc est dicta. Danaus uero ex Ægypto. Dryopes, Caucones, Pelasgi, Leleges & nonnulli alij, regiones Græciæ inter se partiti sunt. Nam Atticam Thraces cum Eumolpho tenebant. Ex Phocide, Aulidem Tereius. Cadmeam autem, Phœnices qui cum Cadmo uenerunt, tenuere. Bœotiam, Aones, & Tembices, & Hyantes: atque ex aliquot uocabulis Barbaricum adhuc manifestatur, ut sunt Cecrops, Codrus, Eclus, Cothus, Drymas, Crinanus. Et nunc sanè totam continentem & Græciam ferè & Peloponnesum & Macedoniam, Scythæ Sclaui tenent. Ioniam Cares & Leleges tenebant.

Quòd sub sexto climate Alpibus mons iacet, & ad ortum iuxta rectam ferè lineam dorsum eius montanum porrigitur, usque ad montem Aemum qui in pontum Euxinum desinit. Nomina autem habet iuxta unamquamque gentem hæc: Alpes, Odra, Caruanga, Albis, Bebia: & hi Illyrici montes sunt. Macedonici uero, Bertiscus, Scardus, Orbelus, Rhodope, Aemus, è quibus duo extremi Thracij sunt. Inter hoc dorsum & Danubium hæ gentes intersunt: Rheti, Vindelici, Norici, Pannonæ superiores & inferiores, Scordisci, Dalmatæ, Mysi superiores & inferiores, qui usque ad Peucecen insulam progrediuntur. Cæterum Illyrij & Macedones & Thraces ab hoc

dorso ad austrum tendunt. Quòd ex Apollonia in Adria, quæ Taulan-
 tiorum Macedoniae urbs est prope Dyrrhachium sita, uia Egnatia incipit uer-
 sus ortum per millia passuum dimensa, atque lapideis columnis notata, usque ad
 Cypselum & Hebrum amnes. Est autem milliariorum quingentorum triginta
 quinque. Quod si in singula milliaria octo stadia computentur, uenient in hanc
 uiam stadiorum quatuor millia ducenta octuaginta. Sin milliare, ut uolebat Po-
 lybius, octo stadia duobus iugeribus, quæ stadij tertia pars est, superet, adijcienda
 erit stadiorum quatuor millibus ducentis & octuaginta tertia pars, è quin-
 gentis trigintaquinque milliariibus, id est, stadia centū septuaginta octo, ut in uni-
 uersum fiant quatuor millia quadringenta quinquaginta octo. Quòd Ptole-
 mæus latus Macedoniae septentrionale ait esse lineam per montem Bertiscum &
 Scardum & Orbelum eiectam, ad ortum quidē usq; ad mediam Propontidē, ad
 occasum uero, usque ad ostia Drilonis fluuij: ita ut partes horum montium & li-
 neæ huius septentrionales partim sit Illyrica natio, partim Thracica. Porrò Strabo
 non ita definit, sed uiam Egnatiam terminum Illyriae & Epiri statuit, ab Apollo-
 nia usque ad Lychnidium urbem exiguam, & locum quem Pylonis appellant. Ce-
 tera huius uiae per Heracleam et Lyncestas & Eordos, in Edessam & Pellā usq; ad
 Theffalonicam. Sunt autem hæc milliaria ducenta sexaginta septem. Reliqua pars
 usque ad Hebrum fluuium totidem milliariū est. Quod ab urbe Apollo-
 nia uia Egnatia Epirum terminat, uersus austrum, cōtentam à mari Adriatico us-
 que ad sinum Ambracium. A sinu Ambracio uersus ortum usq; ad Ægeum, Hel-
 las est, habens Peloponnesum à meridie. Quòd Strimon flu. Macedonia et
 Thraciam disternat. Thracia uero mari alluitur Ægeo, & sinu Nigro & Helle-
 sponto & Propontide & Bosphoro ac Ponto Euxino, atq; in Æmum montem
 finit. Septētrionale latus Thraciæ cōstituunt Æmus & Rhodope & Orbelus, mon-
 tes, occiduum uero, Strimon fluuius. Quòd Myrtoum pelagus continetur
 à Sunio usq; ad Corinthum & Sarconicum sinum. Deinde latere orientali Pelo-
 ponnese usque ad Maleam & Cythera ac Cretæ partem borealem. In hoc mari
 etiam Cyclades insule sitæ sunt. Quòd Dodona in Molofforum regione ia-
 ceat, qui Epirum tenent. Quòd à Ceraunijs montibus & Chaonibus præter
 terram nauigatio stadiorum est mille trecentorū, usque ad os Ambracj sinus, quo
 loco finitur Epirus. Quòd à Cassiope portu Corcyre usq; ad Brundusiū sta-
 dia sint mille septingenta. Quòd os ipsum Ambracj sinus stadiorū sit qua-
 tuor, ambitus autē, trecentorū. Circumhabitans ipsum, à septentrione Amphilo-
 chi, ab ortu Acarnanes, ab occasu Cassiopei, & Nicopolis ab Augusto cōdita. In
 intimo sinu hoc Ambracia urbs est, à qua sinus nomē habet, nec procul à mari ab-
 est. Hanc Pyrrhus Epirotarum rex, reddidit celebrem, regia sede illic constituta.
 Fuit autem à Gorge Cypseli filio edificata Ambracia. Quòd Actij ludi sint
 quinquēnales in Nicopoli. Quo loco Augustus Antonio nauali pugna deuicto,
 tum ipsam urbem appellauit Nicopolim, quæ prius Actium dicebatur, iuxtaq; il-
 lam ludos Actios instituit celebrandos. Quòd post Epigonorum aduersus
 Thebas expeditionē, Alcmeon à Diomede accersitus, cum eo in Ætoliam & Acar-
 nianiam est profectus. Cæterum cum illos ad bellum Troianum Agamemnon
 accerseret, Diomede proficiscente, Alcmeon in Acarnania remanēs Argos condi-
 dit, appellauitq; Amphilochicum cognomēto fratris. Inachum quoq; flu. qui per
 illam

I N S T R A B O N E M .

illam regionē in sinum influit, ab eo qui in Argiua terra est appellauit. Quòd iuxta Macedoniam & Thessaliam, circa Pœum montem & Pindum Æthices sunt & Penei fontes. Dodonæum autem oraculū in Thesprotia est, & Dodonam The sprotida cognominarunt. Iacet autem in radicibus Tomari montis, à quo monte Iouis uates, quos poëta uocat ἀνιπρόδας, Tomuri uocabantur. per syncopen scilicet à τμοραροι, tanquam Tomari custodes dicas. Hinc illud Odysseæ quod Amphimachus ait,

εἰ μὲν ἂν ἀνήσωσι δῖος μεγάλοιο θεμισες. alij scribunt,

εἰ μὲν ἂν ἀνήσωσι δῖος μεγάλοιο τμοραροι.

Nusquam enim Homerus oracula Themistas appellat, sed de ciuilibus & legitimis consuetudinibus id nomen usurpare solet. Is locus initio à tribus uiris tenebatur, qui uaticiniõrum ministri erant, postea tres anus sunt adhibite. Prius apud Scotussam urbem Pelasgicam istud oraculum erat, arbore deinde à quibusdam incensa, translatum fuit Apollinis oraculum Dodonam. Dabat autem responsa non uerbis sed per signa quedam, quemadmodum Ammoniacũ: fortassis peculiari quopiam modo tribus columbis uolitantibus, sacerdotes inspicientes oraculum edebant. Aiunt in super Molosorum & Thesprotiorum lingua, anus appellari *ωελιὰς*, senes *ωελιδῆς*. Et fortasse uolucres non fuere tres uulgatæ columbæ, sed mulieres uetulæ tres, quæ templo operã dabant. Quòd æs Dodonẽ hinc appellationem sumpsit. Lebes fuit æneus in templo, supra se statuam habens tenentem flagellum æreum, donum Corcyrensiũ. Flagellum erat triplum, catenulis intextum, dependentes habens talos. Hi lebetem cõtinenter pulsantes, quoties scilicet à uento agitabantur, longum sonum edebant, ut metientes tempus ab initio soni usq; ad finem, etiam ad cccc. usque peruenirent. Vnde pro uerbiũm coepit, Corcyrensiũ flagellum.

Quòd Corcyra olim foelix extiterit, & copijs naualibus plurimum potuerit, sed à bellis ac Tyrannis aliquot sit deiecta. Postea à Romanis in libertatem restituta nullam laudem assecuta est, sed contumelioso prouerbio occasionem fecit, Libera est Corcyra, caca ubi uoles.

Quòd Macedonia ab occasu terminatur ora maritima Adriatici, ab ortu linea meridiana huic litori parallela, per Hebrum fluuium & urbem Cypselorũ ducta, à septentrione uero, linea recta quæ per montem Bertiscum & Scardũ & Orbelum & Rhodopen atq; Aemum duci intelligitur. Hi montes à mari Adriatico initium sumentes, iuxta lineam rectam sese ad Pontum usq; Euxinum porrigunt, faciuntq; ad Notũ magnam Cherronesum, Thraciam scilicet ac Macedoniam & Eporũ & Achaiã. Ab austro autem finitur uia Egnatia, tendente ab urbe Dyrhachio ortum uersus Thessalonicam usq;. Est autem Macedonia figura parallelogrammo similis.

Quòd Peneus fluuius initio sumpto è Pindo monte, per Tempe perq; mediã Thessaliam fertur, item per Lapithas & Perrhœbos. Atq; assumpto Europo flumine, quem Homerus Titaresium uocat, Macedoniam terminat ad boream, Thessaliam uero ad Notum. Cæterum Europi fontes è Citario monte qui Olympo continuus est, erumpunt. Est autem Olympus Macedoniae mons. Ossa uero & Pelios Thessaliae.

Quòd sub radicibus Olympi iuxta Peneum flu. Gyrton habetur urbs Perrhœbica, & Magnetis, in qua regnarunt Perithousq; & Ixion. Distat Gyrton à Tyrrene urbe Crannoniorũ. aiuntq; cum poëta dixisset τὸ μὲν ἄρ' ἐν θρηκῆς, Ephyros dictos fuisse Crannonios, Phlegias autẽ Gyrtonios. Quòd urbs Dion non sit in litore Thermgi sinus, in radicibus Olympi, sed circiter septẽ stadia

distat. Habet autem Dion oppidum, pagum uicinum, Pimplam, in quo Orpheus agebat. Quòd uates olim etiam musicen exercuerint. Quòd post Dion oppidum Haliacmon fluuius est, in sinum Thermæum egrediens. Ab hoc uersus boream ipsius sinus ripa, Pieria uocatur usq; ad Axium fluuium, in quo urbs est sita Pydna, quam nunc Citrum uocant. Deinde Methone et Alorus oppidū. Inde Erigon et Ludias fluuij. A Ludia ad urbem Pellam nauigatio est aduersa, stadiorū centū uiginti. Distat autem Methone à Pydna, stadijs quadraginta: ab Aloro, septuaginta. Pydna itaq; Piericum est oppidū: Alorus, Botaicum. In campo qui ante Pydnam est, Romani deuicto Persa regnum Macedonū euerterunt. In campo ante Methonam, accidit Philippo Amyntæ ut oculo caperetur, per obsidionē eius urbis catapultica sagitta ictus. Quòd Pellam urbem prius exiguam, Philippus in immensum auxerit, in ea educatus. Habet ante se lacū ē quo Ludias fluuius exit. Lacum hunc efficit ab Axio fluuio diuisa pars. Deinceps Axius est, qui diuisa terra Bottaria atq; Amphatitide, assumptoq; fluuio Erigone inter Chalestrā & Thermen in mare erumpit. Super hoc fluuio locus situs est, quem Homerus Amydonem appellat, aitq; Peonum auxilia ad Troiam inde uenisse,

ἡλίοθεν δὲ ἀμύδων ἀπὲρ ἀξίου διρυρέοντο.

Cæterum quia Axius turbidus fluit, fons autem ex Amydone limpidissima aqua huic miscetur, sequentem uersum ἀξίου οὐ καλλισοῦ ὕδαρ ἐπικύδναται ἀμύ ita mutandum esse censent, ἀξίου ὃ καλλισοῦ ὕδαρ ἐπικύδναται ἀμύ. Non enim Axii aqua pulcherrima omnium per terram fertur, sed eius terræ aqua limpidissima Axio miscetur.

Quòd post Axium fluuium Thessalonica urbs est prius Therme dicta, à Cassandro ædificata. Is de nomine uxor, quæ Philippi Amyntæ erat filia, urbem hanc ita appellauit, atque circumiacentia oppidula in eam deduxit, ut Chalestram, Æneam, Cissum, & quædam alia. Ex hac Cisso quispiam existimarit Amphidamantē Homeri fuisse, quem auus Cisseus, ut inquit, educauit in Thracia, quæ nunc Macedonia uocatur. Quòd Berrea urbs in radicibus Bermij montis est sita.

Quòd Pellene Cherronesus, in cuius isthmo iacet quæ prius Potidæa nunc autem Cassandra dicitur, olim Phlagra fuerit uocata. Eam incolebant fabulis celebrati gigantes, gens impia, & iniqua, quos Hercules sustulit. Habet urbes quatuor, Aphytim, Menden, Scionem, Sanen. Quòd Olynthi nauale sit Meciper na, in sinu Toronæo. Quòd iuxta Olynthum locus cauus sit, ab euentu Cantharolethros appellatus. Nam scarabeus qui circa hunc locū nascitur, ubi eū attigerit illico extinguitur. Quòd ex aduerso Canastri promontorij Pallenæ Derris est promontorium, iuxta portum Surdum, & hisce sinus Toronæus definitur. Rursus ad ortum iacet Athonis promontoriū qui sinum Singiticum terminat: ut deinceps sint siti in Ægeo mari hi sinus, hoc modo se sequentes, Maliacus, Pagasiticus, Thermeus, Toronæus, Singiticus, Strimonicus. Promontoria uero ita iacent. Posidium quidem inter sinum Maliacū & Pagasiticū. Deinde ad boream Sepias. Inde in Pellena Canastrū. Mox Derris. Ab hoc Nymphæū in Athone iuxta sinum Singiticū. Ad sinū uero Strimonicum Acroatho est promontorium, inter quæ est Atho, cui ad ortum iacet Lemnos. Ad boream uero, sinū Strimonicū Neapolis finit. Quòd Acanthus urbs est maritima in Singitico sinu iacens, prope fossam Xerxis. Habet autem Atho urbes quinq; Diū, Cleonas, Thyssam, Olophyxin, Acroathon, hæc ad uerticem montis est. Cæterū Atho mons est acutissimus excel-

fissim

I N S T R A B O N E M .

fissimusq; mamillę formam habens. Qui in eius cacumine habitant, solę tribus ho-
ris antequā in litore appareat, orientē uident. Est autē Cherronesi in circuitu nauis
gatio, ab Acantho urbe usq; ad Stagiram Aristotelis patriā stad. quadringentorū.
In hac Cherroneso lacus est, Caprus, & insula exigua eodem nomine. Deinde sunt
Strimonis ostia. Mox Phagras, Galepsus, Apollonia urbes. Inde sequitur os Nes-
si, qui Macedoniā & Thraciam separat, ut Philippus et Alexander huius filius suis
temporibus definiebant. Sunt autē circa sinū Strimonicū alię etiam urbes, Myrci-
nus, Argilus, Drabiscus, Datū, quod regionem habet optimam & feracē, Item na-
uium officinas, auricq; fodinas. Vnde prouerbium est natum, Datus bonorū, tan-
quam dicas *ἀγαθὸν ἀγαθίδες*. Quod multa metalla auri sint in Crenidibus, quo
loco nunc sunt Philippi, propemontē Pangęum. Et ipse mons Pangęus aurea &
argentea metalla habet, & quę ultra ac citra Strimonem est regio, usq; ad Pęoniam.
Aiunt pręterea eos qui Pęonię agrum colunt, inuenire auri frustra quędam exigua.

Quod Strimon flu. ab Agrianis circa Rhodopen habitantibus initiū sumit.

Quod qui apud Homerū celebratur Asteropęus Pelegonis filius, ex Pęonia
Macedonię fuisse traditur. Vnde Pelegonis filius dictus sit. nam Pęones Pelego-
nes dicebātur. Quod urbs Philippi, Crenides olim uocaretur. Quod Sintii
gens Thracica, Lemnū insulā habitavit. Vnde Homerus Sintias eos uocat, dicēs,
σίντια μὲν σίντιος αἰδοίης.

Quod post Nessum fluuiū ad ortū Abdera sit ciuitas, co-
gnomen Abderi habens quem equi Diomedis esitarūt. Deinde urbs Dicea, cui su-
periacet lacus ingens, Bistoris. Inde urbs Maronea. Quod Thracię fluuius
nunc Riginia dictus, olim Erigon appellatus sit. Quod Samothracen Iasion
& Dardanus fratres coluerint. Cęterū cum Iasion fulmine ictus fuisset, quod ad-
uersus Cererem peccasset, Dardanus ē Samothrace ad radices Idę montis demi-
grauit, urbem Dardaniam appellans. Et Troianos qui illic sunt, sacramenta do-
cuit quę in Samothrace habebantur. Vocabatur autem Samothrace prius Samos.

Quod Cherronesus Thracię, tria maria efficiat: Propontidem à Septentrio-
ne, Hellepontum ab ortu, & sinum Nigrum à meridie, in quem fluuius eodem
nomine ingreditur. Quod in isthmo Cherronesi tres urbes sint sitę: ad sinum
Nigrum, Cardia: ad Propontidem, Patia: ad mediterranea, Lysimachia. Longitu-
do isthmi stadiorum est quadraginta. Quod urbs Eleus in masculino effertur
genere: forte etiam Trapezus.

L I B R I O C T A V I .

V O D Gręcia uniuersa, Cherronesis finitur. E quibus prima est Pe-
loponnesus quę isthmo quadraginta stad. clauditur. Secunda est
quę hanc ipsam continet, cuius isthmus est ē Pagis Megaricis usq;
ad Nisęam Megarensium nauale: traiectus huius est à mari Corin-
thio ad mare Saronicum stad. centum uiginti. Quartus etiam hunc
continet ab intimo sinu Crissęo usq; ad Thermopylas, quā linea recta intelligitur
stadiorum ferē quingentorum octo, Bęotiā intra se totam cōprehendens, Pho-
cidem uero Locrosq; Epicnemidios oblique secans. Quarta à sinu Ambracio per
Oetam & Trachiniā in Maliacum sinum tendit, isthmū habens iuxta Thermopy-
las stad. ferē octingentorū. Est & alius isthmus, stad. plus quā milliū quatuor, ab
eodem sinu Ambracio, per Thessalos ac Macedonas usq; in Thermęum sinū por-
rectus. Quod Pilus & urbs sit, iuxta illud,